

EEN GESPREK PER BRIEF

EEN GESPREK PER BRIEF

Bij het schrijven van het boek over Wenny Nefkens-Wennubst kreeg ik een archief met bijna duizend brieven tot mijn beschikking. Bij die brieven zaten ook zo'n kleine veertig van haar vader Henk die in de periode 1945-1948 verstuurd zijn vanuit Nederlands-Indië. De brieven van Wenny aan hem zaten er niet bij en de precieze inhoud daarvan blijft dus ongewis, maar uit zijn brieven blijkt overduidelijk dat zij een innige relatie hebben gehad. Die goede relatie tussen vader en dochter bestond al sinds haar puberteit en ze hadden de gewoonte om open over hun zielenroerselen te praten. Ook toen hij scheidde van zijn vrouw Cor, zelf hertrouwde en Cor met de kinderen terugging naar Nederland, hebben zij elkaar veelvuldig geschreven; zij schreef ze als jong meisje, vooral met de hoop het huwelijk van haar ouders te redden. Tevergeefs. Toen zij volwassen was en ver van haar vader woonde in Nederland, was brieven schrijven het middel bij uitstek om toch een gesprek met elkaar te kunnen voeren. Brieven deden er lang over, de eerste gingen nog per pakketboot, en postbestelling nam minstens vijf weken in beslag, maar uiteindelijk zond men ze ook per luchtpost via de vaste KLM-verbinding, waardoor het nog maar een kwestie van dagen werd.

Het is een levendige briefwisseling over allerlei onderwerpen: kamp, oorlog, politiek, economie, werk, maar vooral levenskwesties. Hoewel Henk de vader is en die rol met verve speelt, is het 'gesprek' steeds open en min of meer gelijkwaardig. De toon is direct, zonder veel terughoudendheid, hard als het in zijn ogen moet, maar hij toont een enorme betrokkenheid met haar wederwaardigheden en blijft erg liefdevol als raadsman ook als hij minder prettige observaties noteert. Zij noemt hem Brombeer, hij gebruikt Krullenbol in de aanhef.

Drie brieven dateren uit 1941/2 als Wenny in Batavia werkt bij General Motors en Henk in Soerabaja net mede-eigenaar is geworden van de Ford-vestiging in Soerabaja. Dan begint de oorlog en vader en dochter worden ruim twee jaar lang onder erbarmelijke omstandigheden geïnterneerd in de beruchte jappenkampen. Ze overleven het, maar zullen hun hele leven, ook fysiek, nog de gevolgen blijven voelen. De volgende brieven schrijft hij vanuit het kamp, als ze elkaar met behulp van het Rode Kruis terugvinden. Henk was in Bandoeng geïnterneerd en Wenny in Semarang. Zijn dochter gaat na de oorlog terug naar Nederland, in eerste instantie voor een tijdelijk verblijf, alleen om te herstellen van het kamp, maar zij zal nooit meer terugkeren naar haar geboortegrond en haar verdere leven in Nederland blijven, waar ze trouwt. Haar man is ook autohandelaar en ze krijgen samen drie dochters. Henk gaat ook terug naar Nederland, blijft er een half jaar en keert herfst 1946 terug om zijn zaak weer op te bouwen. Dat lukt bewonderenswaardig snel en hij vindt ondanks alle drukte en stress, tijd om brieven te schrijven, gemiddeld een per maand. Zijn gezondheid is echter aangetast en na meerdere ziekenhuisopnamen, overlijdt hij op haar verjaardag, 24 december 1948. Hij wordt op Eerste Kerstdag begraven.

Mrs. B. Wennubst.
No. 10014
5^e Blimbing
Kamp. Lampir Sari
Sempok
Semarang